

Π5.2.4 Σύναξη Ενιαίου Επιμορφωτικού Υλικού

MIS 5035543: «ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»

Γνωστικό Πεδίο: Κοινωνικές Επιστήμες

Γνωστικό Αντικείμενο: Ιστορία

Ο Επόπτης

.....

Ονοματεπώνυμο – Υπογραφή

Δομή διδακτικού Σεναρίου

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Τίτλος διδακτικού σεναρίου

Η Συριακή δυναστεία, ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας και της διοίκησης

Δημιουργός

Προκόπης Η. Μανωλάκος

Βαθμίδα - Τάξη

Δημοτικό - Ε' τάξη

Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές και συμβατότητα με ΠΣ

- Γνωστικό αντικείμενο: Ιστορία. Θεματικό πεδίο: Βυζαντινή Ιστορία. Θεματική ενότητα: Η Μέση Βυζαντινή Περίοδος: Η Μεσαιωνική Ελληνική Αυτοκρατορία.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα όπως αναφέρονται στο ΠΣ

- Να γνωρίζουν το μεταρρυθμιστικό έργο του Λέοντα Γ' και των διαδόχων του στη διοίκηση και τη νομοθεσία.

- Να αναλύουν τη σκοπιμότητα των μέτρων προστασίας των ελεύθερων γεωργών.

- Να γνωρίζουν ότι κατά την εποχή της ανασυγκρότησης (7ος και 8ος αιώνες) εγκαταλείπονται οριστικά τα τελευταία χαρακτηριστικά του αρχαίου κόσμου και παγιώνονται τα χαρακτηριστικά της μεσαιωνικής κοινωνίας.

- Σχέση με άλλα γνωστικά αντικείμενα

Γεωγραφία: Ελλάδα, Ασία σε συσχέτιση με την έκταση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας και τις περιοχές των Θεμάτων. Θρησκευτικά: η διδακτική ενότητα «Σχέση των κληρικών με την Εκπαίδευση στο Βυζάντιο». Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή: η διδακτική ενότητα « Έχουμε δικαιώματα και υποχρεώσεις, γνωρίζουμε τα δικαιώματά μας, αναλαμβάνουμε τις υποχρεώσεις μας». Πληροφορική: αναζητήσεις στο διαδίκτυο, χρήση λογισμικών. Γλώσσα: Γραπτή και

προφορική έκφραση, επιχειρηματολογία, δημιουργία πολυτροπικού κειμένου, σταυρόλεξο. Εικαστικά: δημιουργία σχεδίου και ζωγραφιάς. Θεατρική Αγωγή: Παιχνίδι ρόλων.

Χρονική διάρκεια

Από 1 έως 4 ώρες. Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να κάνει επιλογή δραστηριοτήτων από το προτεινόμενο σενάριο, σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητών και σύμφωνα με τον χρονοπρογραμματισμό του, να καθορίσει τις ώρες που θα διαθέσει για την ανάπτυξη του σεναρίου.

2. ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟΥ (και πιθανές αντιλήψεις μαθητών/τριών για το προς μελέτη θέμα) – ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ/ ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Οι μαθητές/τριες να γνωρίσουν και να εκτιμήσουν το μεταρρυθμιστικό έργο του Λέοντα Γ΄ στη διοίκηση και τη νομοθεσία, τη σημασία της δικαιοσύνης και ίσης μεταχείρισης όλων των πολιτών από το κράτος. Να διαπιστώσουν τους λόγους φθοράς των νόμων και την ανάγκη ανανέωσης αυτών, όταν παρίσταται ανάγκη. Να διαπιστώσουν ότι από τον 8^ο αιώνα εγκαταλείπονται τα χαρακτηριστικά του αρχαίου κόσμου και παγιώνονται τα χαρακτηριστικά της μεσαιωνικής κοινωνίας. Το σενάριο αξιοποιεί διαδραστικές, πολυμεσικές και πολυτροπικές δυνατότητες, σε εναρμόνιση με τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

Οι μαθητές μέσω της συνεργατικής διερεύνησης και με την κατεύθυνση του/της εκπαιδευτικού θα ανατρέξουν σε ιστορικές πηγές, ώστε να γνωρίσουν το έργο που συντελέστηκε στη νομοθεσία και τη διοίκηση από το Λέοντα Γ΄ τον Ίσαυρο και τη σημασία της ισονομίας και ισοπολιτείας στην Βυζαντινή Αυτοκρατορία, αλλά και στη σημερινή εποχή.

3. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Οι μαθητές/τριες από προηγούμενα μαθήματα έχουν γνωρίσει τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που είχαν υπάρξει στη νομοθεσία και τη διοίκηση αρχικά από τους Ρωμαίους, στη συνέχεια από τον Μ. Κωνσταντίνο και τον Ιουστινιανό. Ακόμα έχουν γνωρίσει ότι οι μακροχρόνιοι πόλεμοι με τους γειτονικούς λαούς δημιούργησαν προβλήματα στην Αυτοκρατορία.

Ως προς ότι τις ΤΠΕ οι μαθητές/τριες μπορούν να αναζητούν πληροφορίες στο διαδίκτυο, έχουν αποκτήσει δεξιότητες χειρισμού του λογισμικού Διαδραστική Ιστορία από το Φωτόδεντρο, του λογισμικού εννοιολογικής χαρτογράφησης *smar*, της κατασκευής ψηφιακής χρονογραμμής, της δημιουργίας περιεχομένου με λογισμικό παρουσιάσεων *ppt* και της δεξιότητας απάντησης σε ψηφιακό σταυρόλεξο.

4. ΣΚΟΠΟΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ - ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι οι μαθητές/τριες να γνωρίσουν θέματα της νομοθεσίας και της διοίκησης που εισήγαγε ο Λέων Γ΄ ο Ίσαυρος, για να εκσυγχρονίσει την Βυζαντινή Αυτοκρατορία και να ξεπεραστούν τα προβλήματα που είχαν συσσωρευτεί από τους πολέμους και τη φθορά των νόμων, ώστε να εκτιμήσουν τη σημασία της τήρησης των νόμων και την ισονομία και να κατανοήσουν ότι οι μακροχρόνιοι πόλεμοι δημιούργησαν εσωτερικά προβλήματα στην αυτοκρατορία.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γνωστικά

- Γ1. Να γνωρίζουν τις αλλαγές που πραγματοποίησε ο Λέων Γ΄ στη διοίκηση και τη νομοθεσία.
- Γ2. Να εξερευνούν τις νέες συνθήκες που δημιουργήθηκαν στην ζωή των Βυζαντινών.
- Γ3. Να κατανοούν τις έννοιες θέμα, νομοθετική και διοικητική μεταρρύθμιση.

Δεξιότητες

- Δ1. Να αναλύουν τη σκοπιμότητα των μέτρων για την προστασία των γεωργών.
- Δ2. Να αντιστοιχίζουν τα προβλήματα με τα μέτρα που έλαβε ο Λέων ο Γ΄.
- Δ3. Να ερμηνεύουν την αναγκαιότητα δημιουργίας του «Γεωργικού Νόμου» και της «Εκλογής».
- Δ4. Να κατασκευάζουν ψηφιακή ιστορική γραμμή των νομοθετικών αλλαγών από τη Ρωμαϊκή εποχή μέχρι τη μεταρρύθμιση του Λέοντα Γ΄.

Στάσεις

- Σ1. Να διερωτηθούν για την αναγκαιότητα δημιουργίας των νέων νόμων της «Εκλογής» και του «Γεωργικού Νόμου».
- Σ2. Να εκτιμήσουν τη σημασία της λήψης μέτρων για την καλύτερευση της ζωής των γεωργών.
- Σ3. Να συναισθανθούν την αποτελεσματικότητα των μέτρων για τον εκσυγχρονισμό της Αυτοκρατορίας.
- Σ4. Να υιοθετήσουν την αυτενέργεια και την κριτική σκέψη.

5. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Οι μαθητές εργάζονται ομαδοσυνεργατικά, ο/η εκπαιδευτικός θα είναι καθοδηγητής και συνερευνητής. Σε κάθε ομάδα αντιστοιχεί ένας Η/Υ, υπάρχει βιντεοπροβολέας, κεντρικός Η/Υ της τάξης, εκτυπωτής, διαδραστικός πίνακας.

Γίνεται αξιοποίηση των εκπαιδευτικών λογισμικών και των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ). Σε κάθε υπολογιστή έχουν εγκατασταθεί τα λογισμικά της Διαδραστικής

Ιστορίας από το Φωτόδεντρο, του λογισμικού εννοιολογικής χαρτογράφησης *smar*, του λογισμικού παρουσιάσεων *pprt*, του λογισμικού *hotpotatoes*. Ακόμα πρέπει να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε αναζητήσεις, στην *wikipedia*, στο Φωτόδεντρο και στην κατασκευή ψηφιακής χρονογραμμής.

6. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Διδακτική προσέγγιση: Η διδακτική μέθοδος επικεντρώνεται στον εποικοδομισμό, τον κοινωνικό εποικοδομισμό, όπου η γνώση οικοδομείται σε κοινωνικό επίπεδο διά μέσου της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και στην κοινωνικοπολιτισμική προσέγγιση με ομαδικές δραστηριότητες διερευνητικής μάθησης και συνεργασίας. Με την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία επιδιώκεται η ανάπτυξη δεξιοτήτων για αναζήτηση, έλεγχο και δυνατότητες αξιοποίησης των γνώσεων. Λαμβάνονται υπόψη οι αρχές της διαφοροποίησης της διδασκαλίας και της συμπερίληψης. Ενισχύεται η ικανότητα του μαθητή «να μαθαίνει πώς να μαθαίνει». Η διδακτική στηρίζεται στο: «Μελετώ, συγκρίνω, αναφέρω, συμπεραίνω», βασισμένη στις διαθεματικές έννοιες: Μεταβολή, σύστημα, ομοιότητα-διαφορά, χώρος-χρόνος. Η διδασκαλία είναι μαθητοκεντρική, με σεβασμό στη διαφορετικότητα.

Τεχνικές/Διδακτικά Εργαλεία: Οι μαθητές/τριες εμπλέκονται γνωστικά με ενεργό τρόπο στο μεγαλύτερο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Καταιγισμός ιδεών. Συνεργατική διερεύνηση σε ομάδες, όπου οι μαθητές/τριες εξερευνούν ιστορικά γεγονότα με στόχο να ανακαλύψουν σχέσεις ανάμεσα σε έννοιες και γεγονότα. Οργανώνουν και επεξεργάζονται τις πληροφορίες που τους είναι χρήσιμες. Η καθοδηγούμενη ανακάλυψη, η κοινωνιογνωστική σύγκρουση, η συμμετοχή σε ομάδες με την ανάπτυξη συνεργατικών δραστηριοτήτων και συζητήσεων, η αξιοποίηση πρότερων γνώσεων και εμπειριών των μαθητών, οι μεταγνωστικές στρατηγικές, η παρατήρηση και έκφραση. Η εισαγωγή της τέχνης στην εκπαιδευτική διαδικασία, με το να παρατηρούν, να σχολιάζουν έργα τέχνης και να δημιουργούν ζωγραφική. Διατυπώνονται ερωτήσεις - απαντήσεις, γίνεται συζήτηση. Η αξιοποίηση των ΤΠΕ και συνεργατικών εργαλείων μάθησης, λογισμικά και εφαρμογές για την Ιστορία, που σχετίζονται με την εξεταζόμενη περίοδο, η εννοιολογική χαρτογράφηση και κατασκευή ιστορικής χρονογραμμής. Γίνεται χρήση του διαδραστικού σχολικού βιβλίου.

Πλαίσιο αξιολόγησης: Η αξιολόγηση περιλαμβάνει: α) Την αξιολόγηση των μαθητών από τον εκπαιδευτικό. i) Με ερωτήσεις προς τους μαθητές, ανιχνεύουμε τις πρότερες γνώσεις τους, ώστε να αξιολογηθεί το επίπεδο τους. Ανάλογα θα διαμορφωθούν οι επόμενες δραστηριότητες διδασκαλίας και εμπέδωσης. ii) Αποτιμάμε τις διαμορφωτικές δραστηριότητες διδασκαλίας και εμπέδωσης, με σκοπό να παρακολουθήσουμε την γνωστική πορεία κάθε μαθητή/τριας με

ερωτήσεις, διαδραστικές ασκήσεις, με σχόλια που κάνουν οι μαθητές σε βίντεο που παρακολουθούν, συσχετίσεις γεγονότων, δημιουργία εννοιολογικού χάρτη. iii) Την αξιολόγηση της επίτευξης των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Οι δραστηριότητες έχουν δημιουργηθεί με στόχο να αντιμετωπιστούν οι πιθανές δυσκολίες στη σκέψη των μαθητών/τριών. Διατυπώνονται υποθετικές ερωτήσεις, απαντούν σε διαδραστικό ppt, δημιουργούν σχέδιο ή ζωγραφιά, συμπληρώνουν σταυρόλεξο. Αλλά και με την μεταγνωστική αξιολόγηση, με το να διατυπώσουν τη δική τους αρχική θέση και να την αντιπαραβάλουν με όσα έμαθαν, την κατασκευή χρονογραμμής, με την ερώτηση, τι κερδίσατε από το μάθημα, με τη διατύπωση της σύνοψης του μαθήματος και την δημιουργία πολυτροπικού κειμένου. β) Την αξιολόγηση του σεναρίου από τον εκπαιδευτικό και τους μαθητές. Αξιολόγηση σχετικά με την καταλληλότητα των διδακτικών επιλογών για τον εντοπισμό δυσκολιών και την πρόταση τροποποιήσεων και βελτιώσεων.

6. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ

α) Ψυχολογική και γνωστική προετοιμασία: αποτίμηση υπάρχουσας γνώσης και ανίχνευση αναπαράστασεων και γνωστικών δυσκολιών

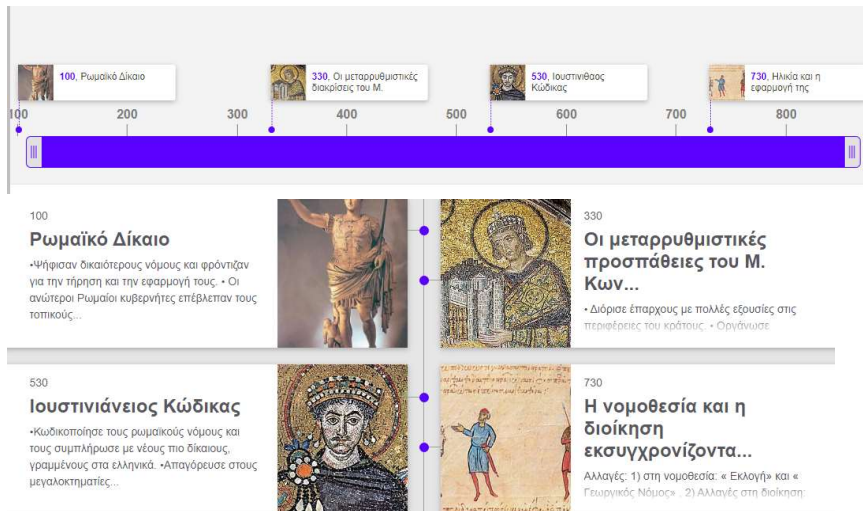
Οι μαθητές/τριες από τα προηγούμενα μαθήματα έχουν κατανοήσει τη γενικότερη κατάσταση που επικρατούσε στη Βυζαντινή και Ρωμαϊκή ιστορική περίοδο. Έχουν γνωρίσει μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που είχαν υπάρξει στη νομοθεσία και τη διοίκηση από τους Ρωμαίους, τον Μ. Κωνσταντίνο και τον Ιουστινιανό.

1) Καταιγισμός ιδεών. Οι μαθητές γνωρίζουν από τα προηγούμενα μαθήματα τις δυσκολίες που υπήρχαν στην Αυτοκρατορία και αναφέρουν τα εσωτερικά προβλήματα. Δίνουν προφορικά τις απαντήσεις, οι οποίες καταγράφονται στον πίνακα σύντομα. Ο/η εκπαιδευτικός παρεμβαίνει, αν χρειαστεί, στο τέλος της διαδικασίας. Θα επισημανθεί η αποδιοργάνωση των συνόρων, η οικονομική αποδυνάμωση του Κράτους, η μη δίκαιη εφαρμογή των νόμων, το ότι οι μικροκαλλιεργητές έχασαν τα κτήματά τους. (Γ1, Σ2).

2) Οι μαθητές/τριες σε ομάδες ανακαλούν στην μνήμη τους προηγούμενες μεταρρυθμιστικές προσπάθειες και κατασκευάζουν την ιστορική χρονογραμμή (<https://www.timetoast.com/>) των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών. (Δ4).



Οι μεταρρυθμίσεις της Ρωμαϊκής και Βυζαντινής Αυτοκρατορίας στη νομοθεσία και τη διοίκηση - Λέων Γ΄ ο Ίσαυρος



3) Οι μαθητές/τριες θα μελετήσουν τις πιο κάτω ερωτήσεις στις ομάδες και θα απαντήσουν προφορικά με τις μέχρι τώρα γνώσεις που έχουν.

α) Τι διαπιστώνετε για τα χρονικά διαστήματα που μεσολαβούν για τη δημιουργία των νόμων; β) Πού αποδίδεται το γεγονός ότι υπήρξαν μεγάλα χρονικά διαστήματα μεταρρυθμιστικών προσπαθειών; γ) Πιστεύετε ότι υπάρχει ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας και της διοίκησης στην Αυτοκρατορία; Αν ναι, αιτιολογήστε. Επισημαίνονται τα μεγάλα χρονικά διαστήματα των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών. Γίνεται προσπάθεια για εξήγηση του λόγου της φθοράς των νόμων και της ανάγκης ύπαρξης νέων νόμων.

Τίθεται ο προβληματισμός για το ποια θα ήταν η κατάσταση στην Αυτοκρατορία και για το ποια θα έπρεπε να είναι: δ) Ποια λένε να ήταν η κατάσταση στο εσωτερικό της Αυτοκρατορίας μετά από τους νικηφόρους πολέμους με τους Άραβες; ε) Οι νέοι νόμοι που δημιουργούνται τι πρέπει να περιέχουν ως προς το δίκαιο και την επίλυση θεμάτων; στ) Τι έπρεπε να γίνει για την ασφάλεια των συνόρων της Αυτοκρατορίας, ώστε να μειωθούν οι εξωτερικοί κίνδυνοι; (Γ2).

β) Δραστηριότητες διδασκαλίας του γνωστικού αντικειμένου

1) Οι μαθητές/τριες εργαζόμενοι σε ομάδες επεξεργάζονται από το βιβλίο και παρουσιάζουν στην ολομέλεια της τάξης: α) τα εσωτερικά προβλήματα που υπήρξαν στην Βυζαντινή Αυτοκρατορία, β) τις αλλαγές στη διοίκηση που εισήγαγε ο Λέων Γ΄ ο Ίσαυρος, γ) τις αλλαγές

στη νομοθεσία με την εφαρμογή του νόμου της «Εκλογής», δ) τις αλλαγές στη νομοθεσία με την εφαρμογή του «Γεωργικού Νόμου».

Στη συνέχεια θα απαντήσουν στις ερωτήσεις:

- α) Ποιο ήταν το μεγαλύτερο εσωτερικό πρόβλημα που αντιμετώπιζε η αυτοκρατορία;
- β) Ποια πιστεύετε ότι ήταν η σημαντικότερη αλλαγή στη διοίκηση που εισήγαγε ο Λέων Γ΄ ο Ίσαυρος;
- γ) Ποια θεωρείτε ως την σπουδαιότερη αλλαγή με την εφαρμογή του νόμου της «Εκλογής»;
- δ) Ποια θεωρείτε ως την σπουδαιότερη αλλαγή με την εφαρμογή του «Γεωργικού Νόμου»; (Γ2, Δ3, Σ1).

2) α) Οι μαθητές/τριες εργαζόμενοι σε ομάδες θα αντιστοιχίσουν σε κάθε πρόβλημα και μια λύση που θα μπορούσαν να έδιναν, αν ήταν στη θέση του αυτοκράτορα.

β) Στη συνέχεια από το βιβλίο τους διαπιστώνουν τις λύσεις που έδωσε ο Λέων ο Γ΄ για κάθε πρόβλημα. Συγκρίνουν τις δικές τους προτάσεις με αυτές τις λύσεις που έδωσε ο Λέων ο Γ΄. (Δ2).

3) Οι μαθητές/τριες εργάζονται σε ομάδες, γνωρίζουν ή και εμβαθύνουν στις έννοιες: Θέματα, Εκλογή, Γεωργικός Νόμος και ανακοινώνουν στην ολομέλεια το αποτέλεσμα της έρευνάς τους.

α) Θέματα: Μεγάλες περιφέρειες.

<http://www.ime.gr/chronos/09/gr/p/610/main/p4a.html>



Εναλλακτικά ή και για να εμβαθύνουν περισσότερο μπορεί να γνωρίσουν από το λογισμικό Διαδραστική Ιστορία τα «Θέματα», ακολουθώντας τη διαδρομή: Μέση Βυζαντινή Περίοδος, Πολιτική, 610-867, Εσωτερική Πολιτική, Θεσμός των Θεμάτων.



Σχολιάζεται η πιο κάτω εικόνα

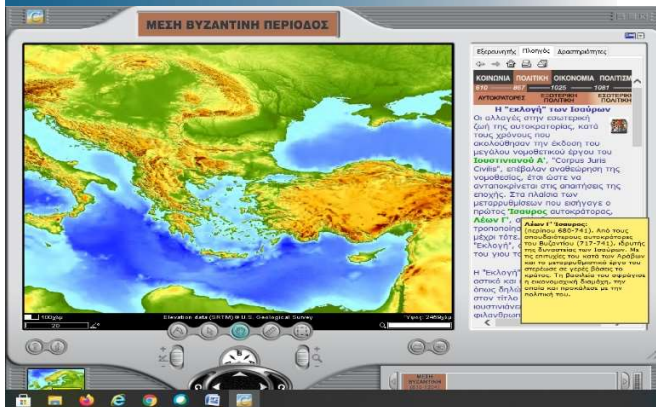


β) «Εκλογή»: Όλοι οι πολίτες ίσοι απέναντι στους νόμους και τη δικαιοσύνη.

<http://www.ime.gr/chronos/09/gr/p/610/main/p4f.html>

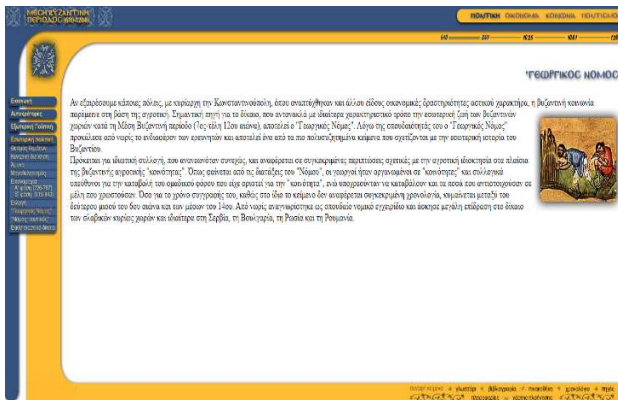


Εναλλακτικά ή και για να εμβαθύνουν περισσότερο μπορεί να γνωρίσουν από το λογισμικό Διαδραστική Ιστορία την «Εκλογή», ακολουθώντας τη διαδρομή: Μέση Βυζαντινή Περίοδος, Πολιτική, 610-867, Εσωτερική Πολιτική, Εκλογή.



γ) «Γεωργικός Νόμος»: Προστασία της περιουσίας των ελεύθερων γεωργών και κτηνοτρόφων, καλύτερες συνθήκες ζωής για όσους ζούσαν στην ύπαιθρο.

<http://www.ime.gr/chronos/09/gr/p/610/main/p4g.html>



Εναλλακτικά ή και για να εμβαθύνουν περισσότερο μπορεί να γνωρίσουν από το λογισμικό Διαδραστική Ιστορία τον «Γεωργικό Νόμο», ακολουθώντας τη διαδρομή: Μέση Βυζαντινή Περίοδος, Πολιτική, 610-867, Εσωτερική Πολιτική, Γεωργικός Νόμος.



Στη συνέχεια οι μαθητές/τριες θα απαντήσουν στα ερωτήματα:

- α) Με ποιο σημερινό τμήμα της χώρας μπορούμε να παραλληλίσουμε το βυζαντινό Θέμα. Αναφέρουν ομοιότητες και διαφορές.
- β) Πώς κρίνετε τις κατευθύνσεις που δίνει ο Λέοντας Γ΄ στους δικαστές για την απονομή της δικαιοσύνης και την ευθύνη που έχουν για την τήρηση των νόμων.
- γ) Γιατί οι δικαστές ονομάζονται υπηρέτες της δικαιοσύνης;
- δ) Οι γεωργοί, ποιους λόγους θα είχαν να είναι ευχαριστημένοι από τη μεταρρύθμιση του Λέοντα Γ΄ του Ίσαυρου.
- ε) Τι προέβλεπε η «Εκλογή» για την απονομή της δικαιοσύνης. Πώς ήταν γραμμένος ο νόμος αυτός;

Οι μαθητές σχολιάζουν τις εικόνες



Στη συνέχεια θα απαντήσετε προφορικά στα ερωτήματα:

- α) Τι βλέπετε; β) Τι σας κάνει εντύπωση; γ) Τι περιμένατε να ακολουθήσει στην εξέλιξη των ιστορικών γεγονότων; (Γ2, Γ3, Δ3, Σ3).

γ) Δραστηριότητες εμπέδωσης του γνωστικού αντικείμενου

- 1) Εργαζόμενοι σε ομάδες, επισκέπτονται την εφαρμογή στο φωτόδεντρο για την οικονομία και την κοινωνία στο Βυζάντιο.

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/9644>



Οικονομία και κοινωνία στο Βυζάντιο

Η α΄ ομάδα θα ερευνήσει την ενότητα για την κοινωνία στο Βυζάντιο. Η β΄ ομάδα θα ερευνήσει την ενότητα για την οικονομία στο Βυζάντιο. Η γ΄ ομάδα θα ερευνήσει την ενότητα για την κοινωνία και την οικονομία στο Βυζάντιο.

Στη συνέχεια απαντούν στις ερωτήσεις εμπέδωσης σχετικά με την μεταρρυθμιστική προσπάθεια του Λέοντα Γ΄.

α) Γιατί φθείρονται οι νόμοι; (1. Οι αλλαγές σε συνήθειες, τρόπους και καταστάσεις και 2. η πάροδος του χρόνου)

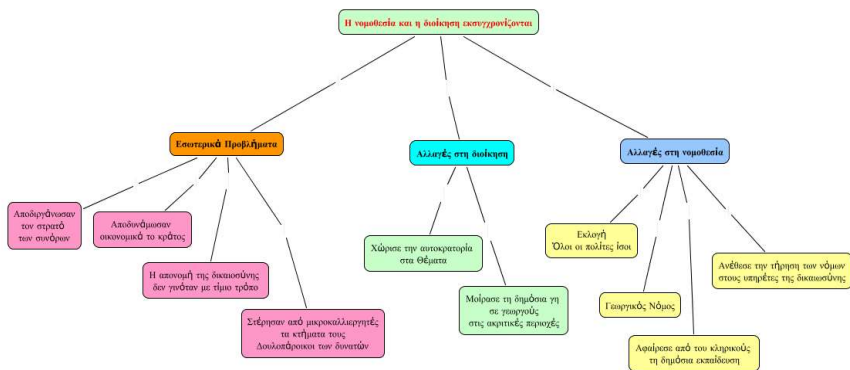
β) Ποιοι πληθυσμοί (τάξεις) δέχθηκαν με ανακούφιση τις αλλαγές στη νομοθεσία και τη διοίκηση και για ποιους λόγους;

γ) Ποιοι δυσареστήθηκαν από την εφαρμογή των νόμων και για ποιους λόγους;

ε) Πώς εξηγείται το γεγονός ότι παρότι οι Βυζαντινοί αντιμετώπισαν νικηφόρα τους Άραβες είχαν εσωτερικά προβλήματα τα οποία αποδυνάμωσαν την Αυτοκρατορία; Είχαμε παρόμοιες περιπτώσεις στο παρελθόν; (Δ1, Σ1, Σ2, Σ4).

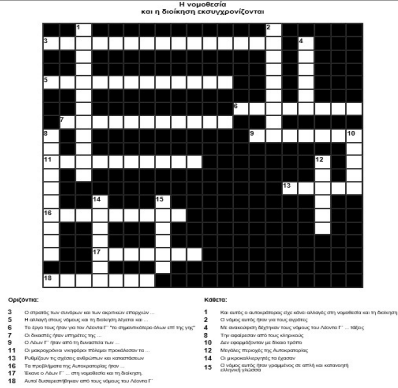
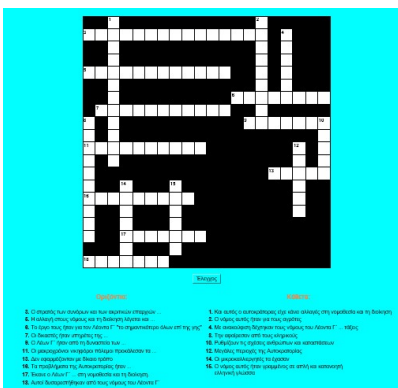
2) Γίνεται σύγκριση της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας του Λέοντα Γ΄ με αυτή του Ιουστινιανού. Τι αποτελέσματα είχε η προσπάθεια του Ιουστινιανού; Συγκρίνουν τη μεταρρυθμιστική προσπάθεια του Ιουστινιανού με αυτή του Λέοντα Γ΄. (Γ1, Γ2, Σ3).

3) Με το λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης *smar* κατασκευάζουν εννοιολογικό χάρτη με τις αλλαγές στη Νομοθεσία και τη Διοίκηση και τη λύση που δόθηκε σε κάθε πρόβλημα. (Γ1, Δ2).



δ) Δραστηριότητες αξιολόγησης του γνωστικού αντικειμένου

1) Συμπληρώνουν το σταυρόλεξο σε ψηφιακή ή έντυπη μορφή. (Γ1).



2) Οι μαθητές/τριες απαντούν σε ερωτήσεις διαδραστικού ppt με θέμα τον εκσυγχρονισμό στη νομοθεσία και τη διοίκηση. (Γ1, Δ3, Σ1).

Η νομοθεσία και η διοίκηση εκσυγχρονίζονται

Ο Λέων Γ' ο Ίσαυρος έκανε αλλαγές:

1. Στη νομοθεσία και τη διοίκηση
2. Στην οικοτεχνία και τη νομοθεσία
3. Στο διοίκηση και το εμπόριο
4. Στην ναυτιλία και στην εκπαίδευση

3) Δημιουργούν μια ζωγραφιά με θέμα τους αγρότες μετά την εφαρμογή του «Γεωργικού Νόμου» ή ένα σκίτσο με θέμα την απονομή της δικαιοσύνης από τους δικαστές μετά την εφαρμογή της «Εκλογής». (Σ3).

ε) Μεταγνωστικές δραστηριότητες

1) Οι μαθητές/τριες ατομικά ή ομαδικά διατυπώνουν υποθετικές ερωτήσεις, π.χ.

α) Τι θα συνέβαινε, αν δεν υπήρχε ο «Γεωργικός Νόμος»;

β) Τι θα συνέβαινε, αν δεν υπήρχε ο νόμος της «Εκλογής»;

γ) Τι θα συνέβαινε, αν δεν χωριζόταν η Αυτοκρατορία σε «Θέματα»; (Δ3, Σ1, Σ2, Σ3, Σ4).

2) Οι μαθητές/τριες ομαδικά θα επιχειρηματολογήσουν για τις επιλογές του Λέοντα Γ΄ στη νομοθεσία και τη διοίκηση. (Δ1, Σ1, Σ3, Σ4).

3) Οι μαθητές/τριες διατυπώνουν τη «δική τους άποψη» για την κατάσταση που επικρατούσε στην Βυζαντινή Αυτοκρατορία και συγκρίνουν τους μακροχρόνιους και νικηφόρους πολέμους, αλλά και τα σημαντικά προβλήματα στη διοίκηση και στην απονομή δικαιοσύνης πριν τον εκσυγχρονισμό και τη μεταρρύθμιση του Λέοντα Γ΄, με την κατάσταση που επικράτησε μετά τη μεταρρυθμιστική προσπάθεια. Ποια πιστεύουν ότι θα είναι η προοπτική της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας;

Θα απαντήσουν στις ερωτήσεις:

α) Διατυπώστε τη «δική σας άποψη» για την κατάσταση που πιστεύετε ότι επικρατούσε πριν τον εκσυγχρονισμό και τη μεταρρύθμιση του Λέοντα Γ΄, με αυτή που επικράτησε μετά τη μεταρρυθμιστική προσπάθεια.

β) Ποια πιστεύετε ότι θα είναι η προοπτική της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας;

γ) Τι σκέψεις σας προκαλεί η αντίθεση: μακροχρόνιοι αλλά νικηφόροι πόλεμοι από τη μια και από την άλλη τα σημαντικά προβλήματα στο εσωτερικό, στη διοίκηση και στην απονομή δικαιοσύνης. Τι πιστεύετε ότι πρέπει να επικρατεί στην ανθρωπότητα και σήμερα; (Γ1, Γ2, Δ3, Σ2, Σ3, Σ4).

4) Με τη βοήθεια του/της δασκάλου/ας οι μαθητές εντοπίζουν στο Σύνταγμα της Ελλάδας ομοιότητες μεταξύ των προτάσεων του Λέοντα Γ΄ και αυτές του Συντάγματος, για θέματα ισότητας, απονομής της δικαιοσύνης. Σύνταγμα της Ελλάδος [https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/To Politevma/Syntagma/](https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/To-Politevma/Syntagma/) (Σ4).

5) Πραγματοποιείται παιχνίδι ρόλων. Ένας μαθητής με το ρόλο του Λέοντα Γ΄ εξηγεί στους αγρότες (ένας αριθμός μαθητών στο ρόλο των αγροτών) τον «Γεωργικό Νόμο». Οι αγρότες (μαθητές) κάνουν ερωτήσεις στον Λέοντα Γ΄ και κρίνουν το νομοθετικό έργο για το «Γεωργικό Νόμο». (Δ1, Δ3, Σ3).

6) Διατυπώνεται ερώτηση μεταγνωστικής αξιολόγησης: Τι πιστεύετε ότι κερδίσατε από αυτό το μάθημα; (Γ2, Δ1, Σ2, Σ4).

7) Ακολουθεί η σύνοψη του μαθήματος και των νέων γνώσεων που αποκτήθηκαν. Οι μαθητές/τριες εργάζονται σε ομάδες. Η κάθε ομάδα θα παρουσιάσει την ανακοίνωση της στην ολομέλεια της τάξης. (Γ1, Γ2, Δ2, Σ2, Σ3).

8) Οι μαθητές/τριες σε ομάδες θα μπορούσαν να δουν μερικές διατάξεις του «Γεωργικού Νόμου» και να γράψουν δικά τους άρθρα νόμου, που θα συμπλήρωναν το «Γεωργικό Νόμο». Ακόμα οι μαθητές/τριες στο Ολοήμερο Πρόγραμμα μπορεί να γίνουν μικροί νομοθέτες και να γράψουν μικρά άρθρα νόμων με θέμα: «Όλοι οι πολίτες ίσοι απέναντι στους νόμους και τη δικαιοσύνη». (Δ3, Σ2, Σ4).

8. ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Το σενάριο θα μπορούσε να επεκταθεί στο μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής και στην ενότητα: Έχουμε δικαιώματα και υποχρεώσεις, γνωρίζουμε τα δικαιώματά μας, αναλαμβάνουμε τις υποχρεώσεις μας. Στο μάθημα των Θρησκευτικών: Σχέση των κληρικών με την Εκπαίδευση στο Βυζάντιο. Ακόμα στο Ολοήμερο Σχολείο σε ομάδες οι μαθητές/τριες θα μπορούσαν να δουν μερικές διατάξεις του «Γεωργικού Νόμου» και να γράψουν δικά τους άρθρα νόμου, που θα συμπλήρωναν το «Γεωργικό Νόμο». Ακόμα οι μαθητές/τριες θα μπορούσαν να γίνουν μικροί νομοθέτες και να γράψουν μικρά άρθρα νόμων με θέμα: «Όλοι οι πολίτες ίσοι απέναντι στους νόμους και τη δικαιοσύνη» ή με την ολοκλήρωση και άλλων δραστηριοτήτων στην περίπτωση που επιλεγεί από τον/την εκπαιδευτικό το σενάριο να αναπτυχθεί σε μια διδακτική ώρα του πρωινού κύκλου μαθημάτων.

Ο/η εκπαιδευτικός κάνει επιλογή από το κάθε στάδιο ανάπτυξης του σεναρίου, εκείνων των δραστηριοτήτων που καλύπτουν τις πραγματικές ανάγκες των μαθητών, ακόμα επιλέγει τη χρονική διάρκεια, αναπτύσσοντας έναν αριθμό δραστηριοτήτων που θα αντιστοιχούν στο χρόνο που θα διαθέσει για την διδακτική ενότητα του εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας και της διοίκησης από τον Λέοντα Γ' τον Ίσαυρο.

Πολλές από τις δραστηριότητες του σεναρίου και τα φύλλα εργασίας που περιέχει, μπορούν να αναπτυχθούν και στην περίπτωση της εξ αποστάσεως σύγχρονης ή και ασύγχρονης διδασκαλίας.

9. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

- Baynes, N.H. - Moss, H. St. L.B.(1983). *Βυζάντιο. Εισαγωγή στο βυζαντινό πολιτισμό*, (μτφρ. Σακκάς, Δ. Ν.), Αθήνα: Παπαδήμας.
- Βασιλίου, Α. (1971). *Ιστορία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, 324-1453 μ.Χ.* Αθήνα: Πάπυρος.
- Bonk, C. J., Lee, M. M., Reeves, T. C., & Reynolds, T. H. (Eds). (2015). *MOOCs and open education around the world*. NY: Routledge.
- Cheyne, J.C. (επιμ.). (2011). *Ο Βυζαντινός κόσμος*, τόμ. Β΄, Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία 641-1204, (μτφρ. Καραστάθη, Α.). Αθήνα: Πόλις.
- Γλύκαντζη -Αρβελέρ, Ε. (1977). *Η Πολιτική Ιδεολογία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας*. Έκδ. Β΄. Αθήνα: Αργώ.
- David, N. (2013). *Η εξέλιξη του μεσαιωνικού κόσμου (312-1500), Κοινωνία, διακυβέρνηση και σκέψη στην Ευρώπη* (μτφρ. Τζιαντζή, Μ.). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης. (2019). ΙΤΥΕ Διόφαντος- ΙΕΠ.
- Ζακυθινός, Δ. (1989). *Βυζαντινή Ιστορία 324-1071*. Αθήνα-Γιάννενα: Δωδώνη.
- Gillani, N., & Eynon, R. (2014). Communication patterns in massively open online courses. *The Internet and Higher Education*, 23, 18-26.
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*. (1979). Τόμ. Η΄. Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών.
- Καραγιαννόπουλος, Ι. (1996). *Η Βυζαντινή Ιστορία από τις πηγές*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
- Κουκουλές, Φ. (1948). *Βυζαντινών Βίος και Πολιτισμός*. Τόμ. Α΄. Αθήνα
- Ματσαγγούρας, Η. (2008). *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Ματσαγγούρας, Η. (2011). *Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας Ι. Θεωρία της διδασκαλίας: ΙΙ. Στρατηγικές διδασκαλίας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Mango, C. (επιμ.). (2006). *Ιστορία του Βυζαντίου*. (Μτφρ. Καραγεώργου, Ό.). Αθήνα: Νεφέλη.
- Μονιότ, Η. (2002). *Η Διδακτική της Ιστορίας*. (μτφρ. Κάννερ, Έ.). Αθήνα: Μεταίχιμο.
- Ostrogorsky, G . (1978). *Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους*. (Μτφρ. Παναγόπουλος, Ι., Επιστ. Εποπτ. Χρυσός, Ε.), τόμ. Α΄, Β΄, Γ΄. Αθήνα: Ιστορικές Εκδόσεις Βασιλόπουλος, Στ.
- Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2006). *Μάθηση και Διδασκαλία στην Κοινωνία της Πληροφορίας*. *Παιδαγωγικές Δραστηριότητες*, τόμ. Β΄. Αθήνα.
- Talbot, R.T. (1986). *Ο δημόσιος και ιδιωτικός βίος των Βυζαντινών*. Αθήνα: Παπαδήμας.
- Τρωιάνος, Σ. (2011). *Οι Πηγές του Βυζαντινού Δικαίου*. Αθήνα: Σάκκουλας.
- Υ.Α. 49630/Δ1/29/4/2021. *Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος της Ιστορίας στις Γ΄, Δ΄, Ε΄ και Στ΄ τάξεις του Δημοτικού Σχολείου. Ε΄ Τάξη Βυζαντινή Ιστορία*. Φ.Ε.Κ. 1963, τ. Β΄, 14/5/2021.

Χριστοφιλοπούλου, Αικ. (1996-1998). *Βυζαντινή Ιστορία*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.

Πηγές στο Διαδίκτυο, προσπέλαση 12/12/2020

Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού

-Θέματα <http://www.ime.gr/chronos/09/gr/p/610/main/p4a.html>

-«Εκλογή» <http://www.ime.gr/chronos/09/gr/p/610/main/p4f.html>

-«Γεωργικός Νόμος» <http://www.ime.gr/chronos/09/gr/p/610/main/p4g.html>

Συντάγματος της Ελλάδος <https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/To-Politevma/Syntagma/>

Φωτόδενδρο, Οικονομία και την κοινωνία στο Βυζάντιο

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/9644>

Φωτόδενδρο, Διαδραστικό λογισμικό Ιστορίας

<http://photodentro.edu.gr/edusoft/r/8531/243?locale=el>

Χρονογραμμή <https://www.timetoast.com/>

10. Παράρτημα

Φύλλα εργασίας (που θα δοθούν στους μαθητές)

Ο/η εκπαιδευτικός έχει το ρόλο κατευθυντή - συνερευνητή. Οι μαθητές/τριες στις ομαδικές εργασίες, εργάζονται ερευνητικά σε ομάδες. Στη συνέχεια οι πληροφορίες παρουσιάζονται στην ολομέλεια. Τα λογισμικά είναι εγκατεστημένα σε κάθε υπολογιστή που χειρίζονται οι μαθητές/τριες των ομάδων.

Δραστηριότητες για την αποτίμηση υπάρχουσας γνώσης και των γνωστικών δυσκολιών 1^ο Φύλλο Εργασίας

1^η Δραστηριότητα - κοινή για όλες τις ομάδες.

Ανακαλέστε στην μνήμη σας προηγούμενες μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που έγιναν στην Ρωμαϊκή και Βυζαντινή Αυτοκρατορία, από ποιους αυτοκράτορες έγιναν και πότε. Στη συνέχεια ένας μαθητής/τρια εκπρόσωπος από κάθε ομάδα συμπληρώνει στον κεντρικό υπολογιστή της τάξης την ψηφιακή χρονογραμμή (<https://www.timetoast.com/>) με την σειρά τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες.

2^η Δραστηριότητα - κοινή για όλες τις ομάδες.

Μελετήστε τις ερωτήσεις στις ομάδες σας και θα απαντήσετε προφορικά με τις μέχρι τώρα γνώσεις που έχετε.

α) Τι διαπιστώνετε για τα χρονικά διαστήματα που μεσολαβούν για τη δημιουργία των νόμων;

β) Πού αποδίδεται το γεγονός ότι υπήρξαν μεγάλα χρονικά διαστήματα μεταρρυθμιστικών προσπαθειών;

γ) Πιστεύετε ότι υπάρχει ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας και της διοίκησης στην Αυτοκρατορία; Αν ναι, αιτιολογήστε.

δ) Οι νέοι νόμοι που δημιουργούνται τι πρέπει να περιέχουν ως προς το δίκαιο και την επίλυση θεμάτων;

ε) Ποια πιστεύετε ότι ήταν η κατάσταση στο εσωτερικό της Αυτοκρατορίας μετά από τους νικηφόρους πολέμους με τους Άραβες;

στ) Τι έπρεπε να γίνει για την ασφάλεια των συνόρων της Αυτοκρατορίας, ώστε να μειωθούν οι εξωτερικοί κίνδυνοι;

Δραστηριότητες διδασκαλίας

2^ο Φύλλο Εργασίας

1^η Δραστηριότητα - κοινή για όλες τις ομάδες.

α) Στις ομάδες σας αντιστοιχίστε σε κάθε πρόβλημα που υπήρξε στην Αυτοκρατορία α) τη λύση που έδωσε ο Λέων ο Γ΄ στο πρόβλημα και β) τη λύση που θα δίνατε εσείς, αν ήσασταν στη θέση του αυτοκράτορα. Συγκρίνετε τις δικές σας προτάσεις-λύσεις με αυτές τις λύσεις που έδωσε ο Λέων ο Γ΄.

Πρόβλημα που αντιμετώπιζε εσωτερικό της Αυτοκρατορίας	Λύση που έδωσε ο Λέων ο Γ΄	Η λύση που προτείνω
Είχε αποδιοργανωθεί ο στρατός των συνόρων και των ακριτικών περιοχών		

Οικονομική αποδυνάμωση του κράτους, η ύπαιθρος δεν είχε εργατικά χέρια		
Η απονομή δικαιοσύνης δεν γινότανε με δίκαιο τρόπο		
Οι νόμοι δεν εφαρμόζονταν σε όλους με δίκαιο τρόπο		
Οι μικροκαλλιεργητές έχασαν τα κτήματα τους, έγιναν δουλοπάροικοι των πλουσίων		
Οι κληρικοί και οι μοναχοί είχαν την ευθύνη της δημόσιας εκπαίδευσης		

2^η Δραστηριότητα σε ομάδες.

Ερευνήστε στις ομάδες σας τις πιο κάτω έννοιες και στη συνέχεια η κάθε ομάδα θα ανακοινώσει στην ολομέλεια το αποτέλεσμα της έρευνάς της.

Η α' ομάδα την έννοια των Θεμάτων, με αναζήτηση στην διεύθυνση:

<http://www.ime.gr/chronos/09/gr/p/610/main/p4a.html>

Η β' ομάδα για τον νόμο της Εκλογής με αναζήτηση στην διεύθυνση:

<http://www.ime.gr/chronos/09/gr/p/610/main/p4f.html>

Η γ' ομάδα για τον Γεωργικό Νόμο με αναζήτηση στην διεύθυνση:

<http://www.ime.gr/chronos/09/gr/p/610/main/p4g.html>

Στη συνέχεια θα απαντήσετε προφορικά στα ερωτήματα:

α) Με ποιο σημερινό τμήμα της χώρας μπορούμε να παραλληλίσουμε το βυζαντινό Θέμα; Αναφέρετε ομοιότητες και διαφορές.

β) Πώς κρίνετε τις κατευθύνσεις που δίνει ο Λέοντας Γ' στους δικαστές για την απονομή της δικαιοσύνης και την ευθύνη που έχουν αυτοί για την τήρηση των νόμων;

γ) Γιατί οι δικαστές ονομάζονται υπηρέτες της δικαιοσύνης;

δ) Οι γεωργοί, ποιους λόγους θα είχαν να είναι ευχαριστημένοι από τη μεταρρύθμιση του Λέοντα Γ' του Ίσαυρου;

ε) Τι προέβλεπε η «Εκλογή» για την απονομή της δικαιοσύνης; Πώς ήταν γραμμένος ο νόμος αυτός;

3^η Δραστηριότητα - κοινή για όλες τις ομάδες.

Παρατηρήστε προσεκτικά και σχολιάστε τις πιο κάτω εικόνες



Στη συνέχεια θα απαντήσετε προφορικά στα ερωτήματα:

α) Τι βλέπετε;

β) Τι σας κάνει εντύπωση;

γ) Τι περιμένατε να ακολουθήσει στην εξέλιξη των ιστορικών γεγονότων;

Δραστηριότητες εμπέδωσης του γνωστικού αντικείμενου

3^ο Φύλλο Εργασίας

1^η Δραστηριότητα - Ομαδική και ατομική

Επισκεφτείτε την εφαρμογή <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/9644> στο φωτόδεντρο, που αναφέρεται στην οικονομία και την κοινωνία στο Βυζάντιο. Η εφαρμογή περιλαμβάνει τρεις ενότητες. Η α' ομάδα θα ερευνήσει την ενότητα η κοινωνία στο Βυζάντιο. Η β' ομάδα θα ερευνήσει την ενότητα η οικονομία στο Βυζάντιο. Η γ' ομάδα θα ερευνήσει την ενότητα η κοινωνία και οικονομία στο Βυζάντιο.

Στη συνέχεια θα απαντήσετε προφορικά στις ερωτήσεις σχετικά με την μεταρρυθμιστική προσπάθεια του Λέοντα Γ'.

α) Γιατί φθείρονται οι νόμοι;

β) Ποιοι πληθυσμοί (τάξεις) δέχθηκαν με ανακούφιση τις αλλαγές στη νομοθεσία και τη διοίκηση και για ποιους λόγους;

γ) Ποιοι δυσσαρεστήθηκαν από την εφαρμογή των νόμων και για ποιους λόγους;

δ) Πώς εξηγείται το γεγονός ότι παρότι οι Βυζαντινοί αντιμετώπισαν νικηφόρα τους Άραβες είχαν εσωτερικά προβλήματα τα οποία αποδυνάμωσαν την Αυτοκρατορία; Είχαμε παρόμοιες περιπτώσεις στο παρελθόν;

2^η Δραστηριότητα - κοινή για όλες τις ομάδες.

Να συγκρίνετε τη μεταρρυθμιστική προσπάθεια του Λέοντα Γ' με αυτή του Ιουστινιανού. Ποιες αλλαγές έγιναν με την προσπάθεια του Ιουστινιανού και ποιες με την προσπάθεια του Λέοντα Γ' στην διοίκηση, τη νομοθεσία και την οικονομία.

	Λέοντας Γ' Ίσαυρος	Ιουστινιανός
Διοίκηση		
Νομοθεσία		
Οικονομία		

3^η Δραστηριότητα - κοινή για όλες τις ομάδες.

Με το λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης *capa*, [συμπληρώστε](#) τον ημιδομημένο εννοιολογικό χάρτη με τις αλλαγές στη νομοθεσία και τη διοίκηση και τη λύση που δόθηκε σε κάθε πρόβλημα.

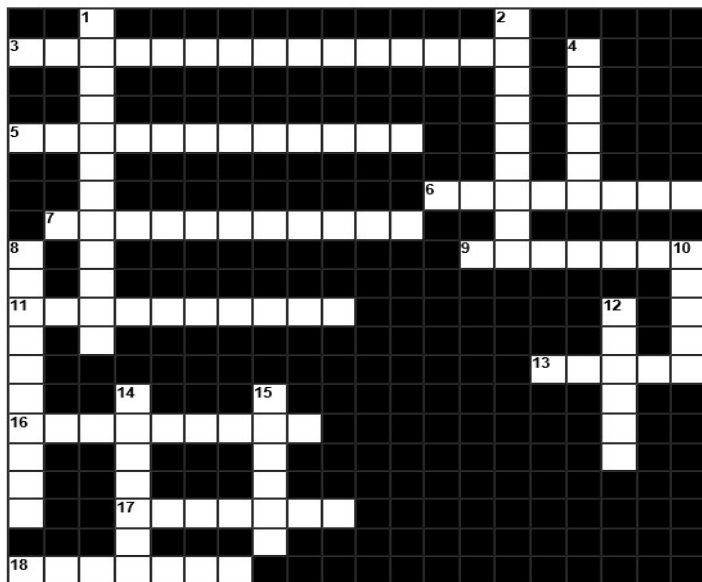


Δραστηριότητες αξιολόγησης του γνωστικού αντικειμένου
4^ο Φύλλο Εργασίας

1^η Δραστηριότητα - κοινή για όλες τις ομάδες.

Συμπληρώστε το σταυρόλεξο σε [ψηφιακή μορφή](#) (από τον ψηφιακό φάκελο του μαθήματος) ή σε έντυπη μορφή.

Η νομοθεσία και η διοίκηση εκσυγχρονίζονται



Οριζόντια:

- 3 Ο στρατός των συνόρων και των ακριτικών επαρχιών ...
- 5 Η αλλαγή στους νόμους και τη διοίκηση λέγεται και ...
- 6 Το έργο τους ήταν για τον Λέοντα Γ' "το σημαντικότερο όλων επί της γης"
- 7 Οι δικαστές ήταν υπηρέτες της ...
- 9 Ο Λέων Γ' ήταν από τη δυναστεία των ...
- 11 Οι μακροχρόνιοι νικηφόροι πόλεμοι προκάλεσαν τα ...
- 13 Ρυθμίζουν τις σχέσεις ανθρώπων και καταστάσεων
- 16 Τα προβλήματα της Αυτοκρατορίας ήταν ...
- 17 Έκανε ο Λέων Γ' ... στη νομοθεσία και τη διοίκηση.
- 18 Αυτοί δυσαρεστήθηκαν από τους νόμους του Λέοντα Γ'

Κάθετα:

- 1 Και αυτός ο αυτοκράτορας είχε κάνει αλλαγές στη νομοθεσία και τη διοίκηση
- 2 Ο νόμος αυτός ήταν για τους αγρότες
- 4 Με ανακούφιση δέχτηκαν τους νόμους του Λέοντα Γ' ... τάξεις
- 8 Την αφαίρεσαν από τους κληρικούς
- 10 Δεν εφαρμόζονταν με δίκαιο τρόπο
- 12 Μεγάλες περιοχές της Αυτοκρατορίας
- 14 Οι μικροκαλλιεργητές τα έχασαν
- 15 Ο νόμος αυτός ήταν γραμμένος σε απλή και κατανοητή ελληνική γλώσσα

2^η Δραστηριότητα- κοινή για όλες τις ομάδες.

[Απαντήστε στις ερωτήσεις](#) διαδραστικού ppt με θέμα τον εκσυγχρονισμό στη νομοθεσία και τη διοίκηση.

Η νομοθεσία και η διοίκηση εκσυγχρονίζονται

Ο Λέων Γ' ο Ίσαυρος έκανε αλλαγές:

1. Στη νομοθεσία και τη διοίκηση
2. Στην οικοτεχνία και τη νομοθεσία
3. Στο διοίκηση και το εμπόριο
4. Στην ναυτιλία και στην εκπαίδευση

3^η Δραστηριότητα - κοινή για όλες τις ομάδες.

Δημιουργήστε μια ζωγραφιά με θέμα τους αγρότες μετά την εφαρμογή του «Γεωργικού Νόμου» ή ένα σκίτσο με θέμα την απονομή της δικαιοσύνης από τους δικαστές μετά την εφαρμογή της «Εκλογής».

Μεταγνωστικές δραστηριότητες

5^ο Φύλλο Εργασίας

1^η Δραστηριότητα - κοινή για όλες τις ομάδες.

Καταγράψτε τα επιχειρήματα σας και απαντήστε σε κάποιον που θα σας έλεγε ότι οι επιλογές του Λέοντα Γ΄ στη νομοθεσία και τη διοίκηση, δεν ήταν προς την σωστή κατεύθυνση.

2^η Δραστηριότητα - κοινή για όλες τις ομάδες.

Εντοπίστε στο Σύνταγμα της Ελλάδας, στο πιο κάτω σύνδεσμο, ομοιότητες μεταξύ των προτάσεων του Λέοντα Γ΄ και αυτών του Συντάγματος, για θέματα ισότητας, απονομής της δικαιοσύνης. [https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/To Politevma/Syntagma/](https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/To-Politevma/Syntagma/)

3^η Δραστηριότητα - κοινή για όλες τις ομάδες, προφορική.

Με Παιχνίδι ρόλων με θέμα:

α) «Ο Λέοντας ο Γ΄ εξηγεί στους αγρότες τον Γεωργικό Νόμο», ένα μαθητής θα έχει το ρόλο του Λέοντα και ένας μαθητής από κάθε ομάδα, το ρόλο αγρότη σε μια μικρή ομάδα αγροτών.

β) «Ο Λέοντας ο Γ΄ εξηγεί στους δικαστές, γιατί πρέπει να είναι δίκαιοι», ένα μαθητής θα έχει το ρόλο του Λέοντα και ένας μαθητής από κάθε ομάδα, το ρόλο δικαστή σε μια μικρή ομάδα δικαστών.

4^η Δραστηριότητα

Να κάνετε μια σύνοψη του μαθήματος και των νέων γνώσεων που αποκτήσατε εργαζόμενοι στις ομάδες. Η κάθε ομάδα θα κάνει την ανακοίνωση της στην ολομέλεια της τάξης.

5^η Δραστηριότητα

Στο Ολοήμερο Πρόγραμμα ή και εργαζόμενοι στο σπίτι σας επιλέξτε ένα θέμα από τα πιο κάτω:

α) Γράψτε δικά σας άρθρα με διατάξεις που θα μπορούσαν να υπάρξουν στο «Γεωργικό Νόμο» και με διατάξεις που θα μπορούσαν να υπάρξουν στην «Εκλογή».

β) Γίνετε δημοσιογράφοι και να γράψτε για την εφημερίδα ένα άρθρο με θέμα: «Όλοι οι πολίτες ίσοι απέναντι στους νόμους και τη δικαιοσύνη».